

УДК 378.011.3-051:373

DOI 10.31494/2412-9208-2023-1-3-79-87

MANAGING FUNCTION OF A PRIMARY SCHOOL TEACHER

УПРАВЛІНСЬКА ФУНКЦІЯ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Iryna PINCHUK,

Doctor of Pedagogy, Associate
professor

pinchuk@gnpu.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0002-1376-3977>

Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv
National Pedagogical University,

✉ 24, Kyivska St., Hlukhiv, Sumy
oblast, 41400, Ukraine

Ірина ПІНЧУК,

доктор педагогічних наук, доцент

Глухівський національний
педагогічний університет імені
Олександра Довженка,

✉ вул. Київська, 24, м. Глухів,
Сумська область, 41400, Україна

Original manuscript received: November 01, 2023

Revised manuscript accepted: November 11, 2023

ABSTRACT

Modern education needs an urgent update. Modernization of the educational process in primary school, which meets the requirements of the concept of the New Ukrainian School, is especially important today, in the conditions of martial law and distance learning in Ukraine. A particularly important task of a teacher is the skill to organize the educational process by means of distance or mixed learning formats.

The above mentioned proves the importance of the researched problem. Therefore, we can define the aim of the paper as follows: to reveal the peculiarities of the managing function of a modern teacher in primary school.

Managerial function of a primary school teacher is formed and developed not only in the context of professional training in the conditions of higher education establishments, but also in the conditions of practical training on the basis of a general secondary education institution. The head of the structural unit of the educational institution, or the head of the educational institution play the decisive role in this aspect in general.

The analysis of the scientific and methodological sources and the survey of practicing teachers of the primary education allowed us to determine the main features of the managing function of a primary school teacher: humanitarian approach, pedagogical adaptation, organization of lessons, communication with parents, multidisciplinary approach, evaluation and recording of progress.

The conducted survey and questionnaire of primary school teachers revealed a number of challenges faced by teachers in the conditions of distance learning: the need for modification of methods, motivation and involvement of primary school pupils; technical problems during distance learning; learning adaptation; lack of personal contact: communication with parents.

The results of the study show that teachers attach great importance to the role of a good psychological climate in the classroom, which contributes to the effective management of the educational process. A productive climate is provided by positive social interaction, commitment to learning.

Keywords: *teacher's managing function, primary school teacher, distance learning, modern management challenges.*

79

ICV 2022: 80.27

DOI 10.31494/2412-9208-2023-1-3

Вступ. Сучасна освіта потребує термінового оновлення. У світі, де мінливість стала рисою не тільки наукового й технологічного прогресу, а й способу життя людини, заклади освіти зобов'язані не лише передавати новим поколінням раніше накопичені знання, але й, переважно, готувати їх до вирішення проблем, із якими здобувачі освіти ще ніколи раніше не стикалися.

Модернізація освітнього процесу в початкових класах, що відповідає вимогам концепції НУШ, є особливо важливою сьогодні, в умовах воєнного стану в Україні. З цією метою вчителі початкової ланки школи мають бути готовими до навчання молодших школярів в умовах загрози життю кожного громадянина нашої країни. Важливим завданням учителя є вміння організувати освітній процес засобами дистанційного чи змішаного формату навчання.

Робота сучасної Нової української школи має орієнтуватися на розуміння, сприйняття та здобуття метакомпетеностей усіх учасників освітнього процесу, що базуються на вміннях і навичках, а також спрямовані на «навички майбутнього» (Калініна, 2017). Перелік найважливіших умінь, важливих для сучасних учнів, було представлено експертною спільнотою на міжнародному економічному форумі в Давосі у вересні 2016 року. Вивчивши результати форуму, варто відмітити, що навички змінюються постійно. Тому освіта має відповідати вже сьогоднішнім вимогам і змінам. У нас немає часу готуватися до цього процесу, діяти треба вже сьогодні.

Вищезазначене доводить актуальність досліджуваної проблеми. Тому **метою статті** можемо визначити так: розкрити особливості управлінської функції сучасного вчителя початкових класів.

Методи і методика дослідження. Із метою отримання даних щодо особливостей управління освітнім процесом у початковій ланці школи було вивчено вітчизняну й зарубіжну наукову й методичну літературу з досліджуваної проблематики, проведено анонімне анкетування вчителів початкових класів трьох шкіл м. Глухова, що проводилося за допомогою сервісу Google Form.

Анкетування виявило проблеми, з якими стикаються вчителі початкових класів під час організації освітнього процесу. Оскільки сьогодні в м. Глухові (Сумська область) досить непроста ситуація з огляду на близьке розташування до кордонів рф, то навчання проходить переважно дистанційно. На основі використання методів спостереження, бесіди, опитування, анкетування, було визначено особливості управлінської функції вчителів початкової школи.

Результати та дискусії. Значна кількість досліджень з управління освітнім процесом вивчали взаємозв'язок між академічними досягненнями учнів та процесом управління навчанням учнів початкових класів. Знання таких особливостей може допомогти вчителям приймати обґрунтовані рішення щодо управління класами початкової школи, щоб максимізувати досягнення учнів. Зарубіжні вчені (Lazar, 2021; Moreira, 2017; Wilks, 1996) доводять, що діяльність учнів (кількість часу навчання) може бути

спричиненою продуктивною взаємодією між виконанням учителем навчального плану (включно з управлінськими навичками, дисциплінарними процедурами та методами навчання) та навчанням учнів.

Серед трудових функцій у професійному стандарті (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них) визначено функцію управління освітнім процесом, що містить такі компетентності: *прогностичну* (здатність до прогнозування результатів освітнього процесу, здатність до планування освітнього процесу); *організаційну* (здатність до організації процесу навчання, виховання та розвитку учнів; здатність до організації різних форм навчальної і пізнавальної діяльності учнів); *оцінювальну* (здатність до оцінювання результатів навчання учнів) (Професійний стандарт, 2020).

Варто зазначити, що управлінська функція вчителя початкової школи формується й розвивається не лише в контексті професійної підготовки в умовах ЗВО, а й в умовах практичної підготовки на базі закладу загальної середньої освіти. Визначальну роль у цьому аспекті відіграє сам керівник структурного підрозділу закладу освіти, або ж очільник закладу освіти загалом (Семеняк, Троханяк, 2022).

Формування функції управління освітнім процесом відбувається у процесі професійної підготовки в умовах ЗВО, що регламентується змістом освітньо-професійної програми, навчальним планом підготовки фахівців, навчально-методичним забезпеченням кожного освітнього компонента (Губа, 2010).

Управлінська функція визначає змістове наповнення педагогічного менеджменту, що все більше набуває актуальності й значимості в умовах реалізації провідних концептуальних положень НУШ. Варто зацентрувати увагу на освітньому менеджменті, що визначається сукупністю теоретико-практичних основ управління освітою (Семеняк, Троханяк, 2022).

Велика кількість наукової й методичної літератури з цього питання може допомогти вчителю, проте лише частково. Перший аспект, з яким асоціюється управлінська функція вчителя – це дисципліна учнів на уроках. Проте, останнім часом сучасні вчені (Іванов, 2017; Кондратьєва, 2019) вважають, що багато понять, таких як авторитет, слухняність, підкорення та дисципліна, більше не вважаються важливими, тому втратили свою актуальність серед учителів і батьків через вплив багатьох антиавторитарних освітніх напрямів. Однак, освітній процес все ще зберігає авторитарний вигляд, оскільки в його основі лежить «бажання орієнтувати дії іншої людини». Така видимість може спричинити асиметрію керівної влади в класі учнів: тому виникають конфлікти між учителем, з одного боку, який вимагає позитивної співпраці й участі здобувачів освіти в навчальному процесі, та учнями, з іншого боку, які відчують, що вчитель «наполює на своєму й керує ними», нав'язуючи розвиток компетентностей і змісту. За ідеального освітнього процесу учні спонтанно і без зволікань відповідали б на запитання вчителя, а їхня пасивність була б показником невдачі вчителя.

Раніше це було гарантовано провідною професійною роллю вчителя та моральним обов'язком учнів. Проте, фактично, у постмодерністському суспільстві легітимація влади педагога має ґрунтуватися на діалозі й емоційних та афективних стосунках між учителем та здобувачами освіти. У науковій літературі останнім часом почали визначати багато типів дисциплінарних стратегій, зокрема: профілактична, підтримуюча, корекційна. Водночас стиль управління вчителя може бути ворожим, демократичним, авторитарним чи вседозволеним. Звичайно, між різними стилями є деякі відмінності: наприклад, «гуманістичний» стиль надає більшого значення ролі самого учня у формуванні та виборі правил поведінки. Навпаки, «біхевіористський» стиль указує на те, що головна роль у вирішенні будь-якої проблеми належить учителю, який змінює поведінку учнів за допомогою позитивного або негативного стимулювання. «Конструктивний» стиль підкреслює роль самого вчителя, який організовує цікаву діяльність (Feresin, Mocińic, Tatková, 2013).

Управлінська функція вчителя початкової школи включає в себе ряд особливостей, оскільки вчитель початкової школи має важливу роль у формуванні особистості здобувачів початкової освіти й наданні їм необхідних знань і навичок, формуванні ключових і предметних компетентностей.

Аналіз науково-методичної літератури та анкетування вчителів-практиків початкової ланки освіти дозволили нам визначити основні особливості управлінської функції вчителя початкової школи, що подано в таблиці 1

Таблиця 1

Особливості управлінської функції вчителя початкової школи

Особливість	Прояв
Гуманітарний підхід	Вчителю початкової школи важливо мати глибоке розуміння дитячої психології та вміння створити позитивне та підтримуюче середовище для навчання. Це означає, що він повинен бути чутливим до індивідуальних потреб кожної дитини та створювати атмосферу довіри та взаєморозуміння.
Педагогічна адаптація	Вчителі початкової школи часто працюють з дітьми різного рівня підготовки та здібностей. Вони повинні бути здатні адаптувати свій підхід до потреб кожної групи або окремої дитини, надаючи додаткову підтримку або викликаючи більш високий рівень навчання, коли це необхідно
Організація уроків	Вчителі початкової школи повинні мати сильні організаторські навички для створення ефективних уроків та управління класом. Вони мають створювати чіткий план уроку, використовувати різноманітні методи навчання та уроки зрозумілими та цікавими для дітей.
Комунікація з батьками	Вчителі початкової школи повинні підтримувати активний зв'язок з батьками дітей. Це важливо для спільної роботи над розвитком дитини і вирішенням питань, що стосуються навчання та виховання.

Мультидисциплінарний підхід	Вчителі початкової школи часто викладають різні предмети, і вони повинні бути готові до інтеграції знань з різних областей, щоб навчити дітей думати системно та аналітично.
Оцінка та облік прогресу	Вчителі початкової школи відповідальні за оцінку і відстеження академічного прогресу дітей. Вони повинні використовувати різні методи оцінки та надавати звіти батькам про досягнення та проблеми.

Управлінська функція вчителя початкової школи вимагає високого рівня відданості та професіоналізму, оскільки педагоги мають великий вплив на розвиток молодших школярів під час їхніх перших років навчання.

Проведене опитування й анкетування вчителів початкових класів виявило ряд викликів, з якими стикаюся вчителі в умовах дистанційного навчання. Реалізація управлінської функції вчителя початкової школи може мати ряд проблем, оскільки ця форма навчання вимагає нових навичок і стратегій викладання. Далі зупинимось детальніше на кожній з них.

Відсутність особистого контакту. Дистанційне навчання обмежує можливість учителів побачити та взаємодіяти зі своїми учнями особисто. Це може призвести до втрати зв'язку й труднощів у розумінні потреб і прогресу кожного учня.

Технічні проблеми. Не всі учні мають доступ до необхідного обладнання й інтернет-з'єднання для ефективного дистанційного навчання. Вчителі можуть зіштовхнутися з технічними перешкодами, такими як низька швидкість Інтернету, відсутність комп'ютерів чи інших гаджетів.

Потреба модифікації методик. Учителям доводиться адаптувати свої методики навчання до дистанційного середовища, що може вимагати більше часу й зусиль для розробки цифрових матеріалів, інтерактивних уроків та інших ресурсів.

Мотивація та залучення учнів. Важливо стимулювати учнів до активної участі та саморегуляції під час дистанційного навчання. Брак особистого контролю може спричинити втрату мотивації й зниження активності учнів.

Навчальна адаптація. Деякі учні можуть зіштовхнутися з труднощами у засвоєнні матеріалу в дистанційному режимі, оскільки вони можуть потребувати більше допомоги й підтримки, ніж у класичній школі.

Зв'язок з батьками. Управлінська функція також передбачає співпрацю з батьками. Дистанційна форма навчання може ускладнити комунікацію з батьками та партнерство між ними та вчителями.

Для вирішення цих проблем вчителі початкової школи повинні розвивати нові навички, використовувати інтерактивні онлайн-інструменти та платформи, а також підтримувати постійний зв'язок з учнями та їхніми батьками через відеоконференції та електронну пошту.

Анкетування й опитування вчителів-практиків надали змогу вибудувати рейтинг викликів, що заважають реалізації управлінської функції вчителів початкових класів (табл. 2)

Таблиця 2

**Проблеми реалізації управлінської функції
вчителя початкової школи**

Рейтинг	Виклики	Частина вчителів, що стикаються з викликами
1	Потреба модифікації методик.	86%
2	Мотивація та залучення учнів.	78%
3	Технічні проблеми.	52%
4	Навчальна адаптація.	48%
5	Відсутність особистого контакту.	36%
6	Зв'язок з батьками.	29%

Як бачимо з таблиці, найбільшим викликом для учителів виявилася потреба модифікації методик початкової освіти до дистанційного навчання. На думку вчителів розроблення цифрових матеріалів, інтерактивних уроків, пошук відповідних засобів навчання забирає багато часу.

**Проблеми реалізації управлінської функції
вчителя початкової школи**

*Рис. 1. Рейтинг проблем реалізації управлінської функції
вчителя початкової школи*

Крім того, мотивація освітньої діяльності й залучення учнів до освітнього процесу потребує немало зусиль. Досить часто виникають технічні проблеми й навчальна адаптація здобувачів початкової освіти до онлайн навчання. Рідше виникають проблеми з втратою зв'язку й труднощами в розумінні потреб і прогресу кожного учня та виклики щодо спілкування з батьками.

Висновки. Результати дослідження показують, що вчителі надають велике значення ролі хорошого психологічного клімату в класі, що сприяє ефективному управлінню освітнім процесом. Продуктивний клімат забезпечується позитивною соціальною взаємодією, прихильністю до навчання загалом, від участі учнів до визначення основних правил, які слід дотримуватися, від співпраці з батьками, від якості навчання, яке має бути цікавим для учнів. Як прямиий наслідок, цей продуктивний клімат позитивно впливає на належне керівництво класом. Результати також показують, що

вчителям іноді важко керувати класом, і вони вважають за краще використовувати старі методи пригнічування й підтримування дисципліни.

Перспективи подальших наукових розвідок убачаємо в дослідженні інтерактивних платформ для розвитку управлінської функції майбутніх учителів початкових класів під час навчання в закладах вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта.

Література

1. Губа А. В. Теоретико-методичні засади формування управлінської культури вчителя – майбутнього менеджера освіти : дис. ... доктора пед. наук: 13.00.04. Харків, 2010. 512 с.

2. Іванов Є. Тенденції і перспективи демократизації управління освітніми закладами в Україні на засадах державно-громадського управління. *Pedagogy and Psychology : Science and Education a New Dimension*. 2017. № (52). Р. 30–33. URL : http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3796/1/ped_psy_iv52_113.pdf (дата звернення: 30.09.2023)

3. Калініна Л. Управління новою українською школою. *Директор школи*, 2017. № 1–2 (793–794). С. 12–21. URL : https://lib.iitta.gov.ua/706820/1/dyg-2017-01-KalininaLM_Upravlinnya_novoyu_ukr_shkolyu.pdf (дата звернення: 26.08.2023)

4. Кондратьєва А. В. Нові підходи до управління закладом освіти в умовах Нової української школи. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 12. Т. 2. 2019. С. 89–92. URL : http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2019/12/part_2/21.pdf (дата звернення: 21.06.2023)

5. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text> (дата звернення: 18.03.2021)

6. Семеняк Н., Троханяк Н. Формування управлінської функції у майбутніх учителів початкової школи в контексті професійної підготовки. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*, № 37 (2022) <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/pedagogics/article/view/11652> (дата звернення: 06.10.2023)

7. Стандарт вищої освіти України. Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Ступінь – бакалавр. Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність – 013 Початкова освіта. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 23.03.2021 № 357. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/013-Pochatk.osvita-bakalavr.28.07.pdf> (дата звернення: 01.04.2021)

8. Feresin C., Mocinic S., Tatkovi N. Managing a Primary School Class: an Empirical Study. *International Journal of Humanities & Social Sciences*. Vol 1 (01), August 2013. URL : https://www.researchgate.net/publication/237840517_Managing_a_primary_school_class_An_empirical_study (дата звернення: 14.07.2023)

9. Lazar J. Managing digital accessibility at universities during the COVID-19 pandemic. *Universal Access in the Information Society*, 2021. <https://doi.org/10.1007/s10209-021-00792-5>

10. Moreira F., Mesquita A., & Peres P. Customized X-learning environment: social networks & knowledge-sharing tools. *Procedia Comput Sci*. 2017. № 121. P. 178–185. <https://doi.org/10.1016/j.procs.2017.11.025>

11. Wilks R. Classroom Management in Primary Schools: a review of the Literature. *Behaviour Change*, Volume 13, Issue 1, March 1996, P. 20–32. <https://doi.org/10.1017/S0813483900003922>

References

1. Huba, A. V. (2010). *Teoretyko-metodychni zasady formuvannia upravlinskoj kultury vchytelia – maibutnoho menedzhera osvity* [Theoretical and methodological principles of the management culture formation of a teacher – an intending manager of education]. Doctor's thesis. Kharkiv. [in Ukrainian].
2. Ivanov, Ye. (2017). *Tendentsii i perspektivy demokratyzatsii upravlinnia osvitnimy zakladamy v Ukraini na zasadakh derzhavno-hromadskoho upravlinnia* [Tendencies and prospects of democratization of educational institutions management in Ukraine on the basis of state and public management]. *Pedagogy and Psychology : Science and Education a New Dimension*, 52, 30–33. URL : http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3796/1/ped_psy_iv52_113.pdf [in Ukrainian].
3. Kalinina, L. (2017). *Upravlinnia novoiu ukrainskoiu shkoloiu* [Management of the new Ukrainian school]. *Dyrektor shkoly – School director*, 1–2 (793–794), 12–21. URL : https://lib.iitta.gov.ua/706820/1/dyg-2017-01-KalininaLM_Upravlinnya_novoyu_ukr_shkoloyu.pdf [in Ukrainian].
4. Kondratiyeva, A. V. (2019). *Novi pidkhody do upravlinnia zakladom osvity v umovakh Novoi ukrainskoj shkoly* [New approaches to the management of an educational institution in the conditions of the New Ukrainian School]. *Innovatsiina pedahohika. – Innovative pedagogy*, 12 (2), 89–92. URL : http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2019/12/part_2/21.pdf [in Ukrainian].
5. Ministerstvo rozvytku ekonomiky, torhivli ta silskoho hospodarstva Ukrainy (2020). *Profesiyniy standart za profesiiamy «Vchytel pochatkovykh klasiv zakladu zahalnoi serednoi osvity», «Vchytel zakladu zahalnoi serednoi osvity», «Vchytel z pochatkovoï osvity (z dyplomom molodshoho spetsialista)»* [Professional standard for the professions «Teacher of primary classes of a general secondary education institution», «Teacher of a general secondary education institution», «Primary education teacher (with junior specialist diploma)»]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text> [in Ukrainian].
6. Semeniak, N., Trokhaniak, N. (2022). *Formuvannia upravlinskoj funksii u maibutnikh uchyteliv pochatkovoï shkoly v konteksti profesiinoï pidhotovky* [The formation of managerial function in future primary school teachers in the context of professional training]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia pedahohichna – Bulletin of Lviv University. Pedagogical series*, № 37. URL : <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/pedagogics/article/view/11652> [in Ukrainian].
7. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy (2021). *Standart vyshchoï osvity Ukrainy. Pershyi (bakalavrskiy) riven vyshchoï osvity. Stupin – bakalavr. Haluz znan – 01 Osvita/Pedahohika. Spetsialnist – 013 Pochatkova osvita* [Standard of higher education of Ukraine. First (bachelor) level of higher education. Bachelor's degree. Field of knowledge 01 Education/Pedagogy. Specialty 013 Primary education]. Zatverdzheno ta vvedeno v diu nakazom Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 23.03.2021 № 357 – Approved and put into effect by the order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated March 23, 2021, № 357. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/013-Pochatk.osvita-bakalavr.28.07.pdf> [in Ukrainian].
8. Feresin, C., Mocinic, S., Tatkovi, N. (2013). *Managing a Primary School Class: an Empirical Study*. *International Journal of Humanities & Social Sciences*. 1 (01), URL : https://www.researchgate.net/publication/237840517_Managing_a_primary_school_class_An_empirical_study [in English].
9. Lazar, J. (2021). *Managing digital accessibility at universities during the COVID-19 pandemic*. *Universal Access in the Information Society*. <https://doi.org/10.1007/s10209-021-00792-5> [in English].

10. Moreira, F., Mesquita, A., & Peres, P. (2017). Customized X-learning environment: social networks & knowledge-sharing tools. *Procedia Comput Sci*, 121, 178–185. <https://doi.org/10.1016/j.procs.2017.11.025> [in English].

11. Wilks, R. (1996). *Classroom Management in Primary Schools: a review of the Literature*. *Behaviour Change*, Volume 13, Issue 1, March 1996, 20–32. <https://doi.org/10.1017/S0813483900003922> [in English].

АНОТАЦІЯ

Сучасна освіта потребує термінового оновлення. Модернізація освітнього процесу в початковій школі, що відповідає вимогам концепції Нової української школи, особливо актуальна сьогодні, в умовах воєнного стану та дистанційного навчання в Україні. Особливо важливим завданням учителя є вміння організувати освітній процес за допомогою дистанційного або змішаного форматів навчання.

Зазначене свідчить про важливість досліджуваної проблеми. Отже, мету роботи можна визначити так: розкрити особливості управлінської функції сучасного вчителя початкової школи.

Управлінська функція вчителя початкової школи формується і розвивається не лише в умовах професійної підготовки в умовах ЗВО, а й в умовах виробничої практики на базі закладу загальної середньої освіти. Вирішальну роль у цьому аспекті відіграє керівник структурного підрозділу школи, або керівник освітнього закладу.

Аналіз науково-методичних джерел та опитування вчителів-практиків початкової школи дозволили визначити основні риси управлінської функції вчителя початкових класів: гуманітарний підхід, педагогічна адаптація, організація уроків, спілкування з батьками, мультидисциплінарний підхід, оцінка та фіксація прогресу.

Проведене опитування та анкетування вчителів початкових класів виявили ряд проблем, з якими стикаються вчителі в умовах дистанційного навчання: необхідність модифікації методики, мотивації та залучення учнів початкової школи, технічні проблеми під час дистанційного навчання, адаптація навчання, відсутність особистого контакту, спілкування з батьками.

Результати дослідження показують, що вчителі надають великого значення ролі позитивного психологічного клімату в класі, який сприяє ефективному управлінню освітнім процесом. Продуктивний клімат забезпечується позитивною соціальною взаємодією, позитивним ставленням до навчання.

Ключові слова: *управлінська функція вчителя, вчитель початкових класів, дистанційне навчання, виклики сучасного менеджменту.*